

ด่วนที่สุด

ที่ พณ ๐๔๑๔/๒๓๔๖

กระทรวงพาณิชย์

๔๔/๑๐๐ ถนนนนทบุรี ๑

อำเภอเมือง จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖

เรื่อง โครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๕/๕๖

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๖/๑๖๑๓๔ ลงวันที่ ๒๑ มิถุนายน ๒๕๕๖

๒. หนังสือสำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๔๐๕/(เลน)/๘๖๕๕ ลงวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๖

สิ่งที่ส่งมาด้วย สรุปผลการประชุมคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๖

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๕๖ รับทราบผลการประชุม กชช. ครั้งที่ ๕/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ ที่เห็นชอบการปรับโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี ๒๕๕๕/๕๖ โดยปรับราคารับจำนำข้าวเปลือกเจ้า ๑๐๐% จากราคารับจำนำตันละ ๑๕,๐๐๐ บาท เป็นราคาตันละ ๑๒,๐๐๐ บาท และข้าวเปลือกชนิดอื่นๆ ปรับลด ๒๐% จากราคาที่กำหนดไว้เดิม ระยะเวลาเริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ จนถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ และกำหนดวงเงินรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร จากเดิมที่ไม่จำกัดวงเงิน เป็นไม่เกินครัวเรือนละ ๕๐๐,๐๐๐ บาท โดยให้เริ่มดำเนินการตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๑

๑.๒ นายกรัฐมนตรี ประธานคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ได้มีบัญชามอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี (นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง) ปฏิบัติหน้าที่ประธานการประชุมคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ ๖/๒๕๕๖ เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ ตามหนังสือที่อ้างถึง ๒

๒. ข้อเท็จจริง

นายกสมาคมชาวนาไทย นายกสมาคมส่งเสริมชาวนาไทย นายกสมาคมชาวนาและเกษตรกรไทย ได้มีหนังสือกราบเรียนนายกรัฐมนตรี ขอให้ใช้ราคารับจำนำเดิมที่ตันละ ๑๕,๐๐๐ บาท วงเงินการรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกรรายละไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท จนถึงสิ้นสุดโครงการวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ สภาเกษตรกรและตัวแทนเกษตรกรในจังหวัดต่างๆ ทั้งภาคเหนือ ภาคกลาง และภาคใต้ ได้มีหนังสือแจ้งข้อเรียกร้องของเกษตรกรคือ ขอให้ใช้ราคารับจำนำเดิมตันละ ๑๕,๐๐๐ บาท วงเงินรับจำนำไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท/ราย จนถึงสิ้นสุดโครงการ สำหรับพื้นที่ภาคใต้ ขอขยายระยะเวลารับจำนำจนถึง ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖ ทั้งนี้ ยอมรับราคาข้าวเปลือกเจ้าที่ตันละ ๑๒,๐๐๐ บาทได้ โดยมีเงื่อนไขความขึ้นที่ ๓๐% สำหรับฤดูการผลิต ปี ๒๕๕๖/๕๗ ยินดีสนับสนุนโครงการรับจำนำของรัฐบาล แต่ขอให้ชาวนาได้มีเวลาในการปรับตัวเพื่อเตรียมความพร้อมในการปรับลดราคาจำนำในช่วงฤดูถัดไป

๓. ข้อเสนอ

คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ ได้พิจารณาข้อร้องเรียนดังกล่าว ในการประชุม เมื่อวันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๕๖ และมีมติ ดังนี้

๓.๑ การปรับโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๕/๕๖

๓.๑.๑ กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รายงานผลการขึ้นทะเบียนเกษตรกรที่จะมีผลผลิตข้าวตั้งแต่ มิถุนายน - ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ ประมาณ ๒๐๐,๐๐๐ ครัวเรือน ปริมาณผลผลิตประมาณ ๒.๙ ล้านตันข้าวเปลือก

๓.๑.๒ กรมการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์ได้เสนอแผนการระบายข้าวในสต็อกของรัฐบาลในช่วงครึ่งปีหลังของปี ๒๕๕๖ เพิ่มขึ้นจากแผนการระบายเดิม โดยจะขายเป็นการทั่วไปให้กับผู้ประกอบการในประเทศเพื่อการส่งออก และ/หรือจำหน่ายในประเทศทั้งข้าวหอม ข้าวเหนียว และข้าวขาว รวมทั้งขายข้าวเปลือก ในกรณีที่มีผู้ซื้อสินค้าส่งออกข้าวหนึ่งจากต่างประเทศและมีโรงสีที่ดำเนินการเป็นการเฉพาะ นอกจากนี้ ได้เร่งรัดให้ขยายช่องทางเดิมในการเจรจาขายแบบรัฐต่อรัฐ (G to G) โดยเพิ่มประเทศเป้าหมายและปริมาณขาย ได้แก่ ประเทศในอาเซียน จีน และแอฟริกา เป็นต้น และเร่งรัดการระบายผ่านตลาดซื้อขายสินค้าเกษตรล่วงหน้าแห่งประเทศไทย (AFET) อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ซื้อข้าวในประเทศและต่างประเทศมีโอกาสในการเข้าร่วมประมูลอย่างโปร่งใส สำหรับการขายให้องค์กรหรือหน่วยงานต่างๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อสาธารณประโยชน์ และการบริจาคประเทศต่างๆ ก็ให้ดำเนินการต่อไป ทั้งนี้คาดว่าจะระหว่างเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๕๖ จะสามารถระบายข้าวได้มูลค่า ประมาณ ๗๒,๐๖๕ ล้านบาท

๓.๑.๓ จากเหตุผลตาม ๓.๑.๑ และ ๓.๑.๒ เชื่อได้ว่าจะสามารถดูแลเกษตรกรและรักษาวินัยทางการเงินการคลังได้ คณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ จึงมีมติเห็นชอบให้คงราคารับจำนำข้าวเปลือกโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปี ๒๕๕๕/๕๖ ณ ความชื้น ๑๕% ไว้เท่าเดิมคือ ข้าวเปลือกเจ้า ๑๐๐% ราคาตันละ ๑๕,๐๐๐ บาท ข้าวเปลือกปทุมธานี ๑ (๔๒ กรัม) ตันละ ๑๖,๐๐๐ บาท ข้าวเปลือกเหนียว ๑๐% เมล็ดยาว (๔๒ กรัม) ตันละ ๑๖,๐๐๐ บาท เมล็ดสั้น (๔๐ กรัม) ตันละ ๑๕,๐๐๐ บาท โดยจะรับจำนำข้าวเปลือกจากเกษตรกรในปริมาณที่ไม่เกินที่ระบุไว้ในใบรับรองเกษตรกรที่กรมส่งเสริมการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ออกให้ และวงเงินรับจำนำรายละไม่เกิน ๕๐๐,๐๐๐ บาท/รอบ ตามที่ กษช. มีมติเมื่อวันที่ ๑๘ มิถุนายน ๒๕๕๖ ทั้งนี้ การกำหนดราคารับจำนำดังกล่าวให้มีผลย้อนหลัง ตั้งแต่วันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๖ เป็นต้นไป สำหรับระยะเวลาการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๕/๕๖ จะสิ้นสุดวันที่ ๑๕ กันยายน ๒๕๕๖ ยกเว้นภาคใต้จะสิ้นสุดวันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๖

๓.๒ มาตรการป้องกันการทุจริตโครงการรับจำนำข้าวเปลือก

เห็นชอบมาตรการการป้องกันการทุจริตโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ซึ่งเกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ ที่จะต้องนำไปปฏิบัติโดยเคร่งครัด เพื่อให้การดำเนินการรับจำนำข้าวเป็นไปด้วยความเรียบร้อยและบรรลุลตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ดังนี้

๓.๒.๑ คณะทำงานตรวจสอบการรับจำนำข้าวเปลือกฯ เร่งรัดการตรวจสอบข้าวที่คลังกลางที่อยู่ระหว่างการมยา โรงสีและคลังกลางที่ต้องมีการตรวจซ้ำเป็นครั้งที่ ๒ ให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน

๓.๒.๒ กรณีตรวจสอบพบการกระทำความผิด ให้ดำเนินคดีตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและอาญาโดยเด็ดขาด และรายงานผลการดำเนินการให้ กษช. ทราบต่อไป

๓.๒.๓ มอบหมายให้หน่วยปฏิบัติได้แก่ อคส.และ อ.ต.ก.จัดทำบัญชีแสดงการเคลื่อนไหวของข้าวเปลือกที่รับจำนำและข้าวสารที่สีแปรสภาพและส่งมอบเข้าคลังกลาง โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี ๒๕๕๔/๕๕ โครงการนาปรัง ปี ๒๕๕๕ และโครงการ ปี ๒๕๕๕/๕๖ รอบที่ ๑ ตั้งแต่วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ ถึงวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เพื่อจัดส่งให้ประธานคณะอนุกรรมการปิดบัญชีโครงการรับจำนำข้าวเปลือกตามนโยบายของรัฐบาล และฝ่ายเลขานุการ กษช.

๓.๒.๔ มอบหมายคณะอนุกรรมการปิดบัญชีฯ นำผลการตรวจสอบของคณะทำงานตรวจสอบการรับจำนำข้าวเปลือกฯ และข้อมูลบัญชีแสดงการเคลื่อนไหว ของ อคส.และ อ.ต.ก.ตามข้อ ๓.๒.๓ ไปปรับปรุงข้อมูลการปิดบัญชีโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี ๒๕๕๔/๕๕ โครงการนาปรัง ปี ๒๕๕๕ และโครงการปี ๒๕๕๕/๕๖ รอบที่ ๑ ณ วันที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๕๖ และวันที่ ๓๑ พฤษภาคม ๒๕๕๖ เพื่อนำเสนอ กษช. โดยเร็วต่อไป

๓.๒.๕ มอบหมายให้คณะอนุกรรมการระดับจังหวัด ตรวจสอบและรายงานผลการรับจำนำข้าวเปลือกและสต็อกทั้งที่โรงสีและโกดังกลาง และรายงานให้ฝ่ายเลขานุการ กษช. ภายในวันที่ ๕ ของทุกเดือน เพื่อฝ่ายเลขานุการ กษช. จะได้สรุปและรายงานคณะรัฐมนตรีทราบภายในวันที่ ๗ ของทุกเดือน

๓.๒.๖ เพื่อให้โครงการรับจำนำข้าวเปลือกฯ ดำเนินการต่อไปด้วยความรอบคอบ สุจริต และโปร่งใส เห็นควรมอบหมายให้คณะอนุกรรมการกำกับดูแลการรับจำนำข้าวแก้ปัญหาที่เกิดขึ้น และข้อกังวลของสาธารณชนในเรื่องการทุจริตคอร์รัปชันไปปรับปรุงหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกำกับดูแลโครงการรับจำนำ เช่น ให้มีการติดกล้อง CCTV เพื่อให้สาธารณชนสามารถร่วมตรวจสอบได้ด้วยการออกไปประพจน์ออนไลน์ของ อคส./อ.ต.ก. การจ่ายเงินของ ธ.ก.ส. และการเชื่อมโยงข้อมูลของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนกลับและป้องกันการทุจริต ติดตามการรับจำนำข้าวเปลือกและการส่งมอบข้าวสารโดยเพิ่มความเข้มงวดกวดขันในการติดตาม กำกับ ดูแลและเพิ่มความถี่ในการตรวจสอบทั้งโรงสีและโกดังกลาง เพื่อป้องกันการทุจริตสวมสิทธิเกษตรกร และการนำข้าวสารมาหมุนเวียนส่งมอบเข้าคลังกลาง ทั้งนี้ ให้ อคส. และ อ.ต.ก. ดำเนินการกับโรงสีและโกดังกลางตามหลักเกณฑ์และสัญญาโดยเคร่งครัด กรณีตรวจสอบพบการทุจริตให้ดำเนินการตามกฎหมายทั้งทางแพ่งและทางอาญา รวมทั้งเรียกค่าปรับ โดยให้หักจากวงเงินค้ำประกัน และสั่งการให้ ดำรวจ ทหาร ดชด. ตรวจตราบริเวณชายแดนอย่างเข้มงวดเพื่อป้องกันการลักลอบนำเข้าข้าวต่างประเทศมาสวมสิทธิ

๓.๒.๗ มอบหมายให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย เช่น อคส. อ.ต.ก. ธ.ก.ส. กรมส่งเสริมการเกษตร และกรมการค้าภายใน กำกับดูแลและตรวจสอบการรับจำนำข้าวเปลือกให้อยู่ในปริมาณและวงเงินตามข้อ ๓.๑ และหากตรวจพบการทุจริตให้ดำเนินการอย่างเฉียบขาด

๓.๓ การเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกข้าวเพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าวและเพิ่มรายได้ให้ชาวนา (Zoning) เห็นชอบแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกข้าวเพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าวและเพิ่มรายได้ให้ชาวนา (Zoning) ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ ซึ่งได้กำหนดเขตความเหมาะสมมาก จำนวน ๑๗.๓๔๖ ล้านไร่ และเหมาะสมปานกลาง จำนวน ๒๖.๕๗๒ ล้านไร่ รวมทั้งประเทศ ๔๓.๙๑๘ ล้านไร่ โดยผลผลิตเฉลี่ยในเขตชลประทาน ๗๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ขึ้นไป นอกเขตชลประทานแต่อยู่ในเขต Zoning ประมาณ ๕๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะมีการพัฒนาคุณภาพข้าวให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด จัดระบบการปลูกข้าวในเขตพื้นที่ชลประทาน และสนับสนุนเมล็ดพันธุ์และปัจจัยอื่นๆ ที่มีความจำเป็นเพื่อเป็น

มาตรการจูงใจ โดยจะดำเนินการปรับระบบการปลูกข้าวปีละไม่ต่ำกว่า ๕๐๐,๐๐๐ ไร่ และจะหมุนเวียนพื้นที่จัดระบบการปลูกข้าวดังกล่าวในเขตชลประทานแต่ละปี

ทั้งนี้ จะเป็นการบูรณาการร่วมกันระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงพลังงาน กระทรวงมหาดไทย และผู้ประกอบการ เพื่อร่วมดำเนินการขับเคลื่อนในทุกๆ ด้านผ่านมาตรการจูงใจ เพื่อให้เกษตรกรได้ใช้พิจารณาตัดสินใจปรับเปลี่ยนการเพาะปลูกเพื่อเพิ่มรายได้ของเกษตรกรตามความต้องการของตนเอง

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

เห็นควรนำเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

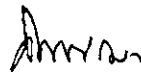
๔.๑ รับทราบราคา ปริมาณ วงเงินการรับจำนำข้าวเปลือกของเกษตรกร และระยะเวลาการรับจำนำโครงการรับจำนำข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๕๕/๕๖ ตามข้อเสนอ ๓.๑

๔.๒ เห็นชอบมาตรการการป้องกันการทุจริตโครงการรับจำนำข้าวที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานต่างๆ ตามข้อเสนอ ๓.๒ และมอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความร่วมมือปฏิบัติงานอย่างเคร่งครัด

๔.๓ เห็นชอบแนวทางการเพิ่มประสิทธิภาพการเพาะปลูกข้าวเพื่อลดต้นทุนการผลิตข้าวและเพิ่มรายได้ให้ชาวนา (Zoning) ตามข้อเสนอ ๓.๓

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถืออย่างยิ่ง

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

รองนายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง
ทำหน้าที่ประธานคณะกรรมการนโยบายข้าวแห่งชาติ

ฝ่ายเลขานุการ กษช.

กรมการค้าภายใน

โทร/โทรสาร. ๐-๒๕๔๗-๕๕๐๒